

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG

ABONNEMENT
 Drie maal per week 45 franks per jaar.
 Twee " " " 25 " " "
 Een " " " 15 " " "
 Een blad afzonderlijk 1 1/2 centiemen.
 De abonnements zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 1 1/2 centiemen per drukregel.
 Reclamen, voornemen en andere artikelen vooraf of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

TONGEREN. 22 JUNI.

Werkersbeweging.

De toestand is schijbaarder kalm.

Misschien is het 't slechte weer dat de manifesteers binnenhoudt, maar men vertelt openlijk dat er onder de asche een vuur smeult.

De militaire maatregelen worden dus voortgezet maar met deefte kalme als die welke den toestand oppervlakkig aanbidt.

Een korrespondent verhaalt dat een bende van 200 werkmakere die, met eene zwarte vlag, langsheen den oever van den vaart te Quaregnon voortstapte, nabij de brug drie priesters ontmoette.

Een persoon raadde de geestelijken aan, een huis binnen te gaan, opdat zij niet beledigd zouden worden, doch dezen weigerden en zij ontmoetten de werkmakere juist op de brug.

En al die mannen deden ererbiedig de klak af en sommigen riepen zelfs : « Leven de katholieken ! »

Een ander feit, minder vreedzaam, wordt nog verhaald.

Dinsdag avond ging eene zangmaatschappij eene serenade brengen aan M. Harroy, de nieuw gekozen volksvertegenwoordiger.

Een troep werkmakere omringde de zangers, begon te fluiten, te schreeuwen en de *Marseillaise* te zingen, zoodat de maatschappij hare serenade moest opgeven. Toen begonnen de werkmakere met steenen te werpen naar de woning van den gekozen en rukten de bel en de brievenbus van 't hekken af.

Zichier welke troepen er voor het oogenschijn naar den Borinage zijn gezonden :

Het 1° escadron van 't 5^e lanciers is te Horou ; het 2° escadron te Quaregnon met het 2^e bataillon 2^e regiment jagers te voet ; het 1° bataillon van dit regiment is te Fleun. Het overige der bezetting van Bergen is marschveerdig.

Het garnizoen van Doornik is gekonsigneerd en de klas van 1882, welke den 20 dezer in onbeaald verlof moest gezonden worden, zal onder de wapens werden gehouden.

Zelfs zouden er nog twee regimenten met Antwerpen te Bergen verwacht worden.

Een blad van Brussel meldt, dat de werklieden der *produits raffinaires* die eergisteren, ten gevolge van den dwang der onruststokers het werk hadden verlaten, gisteren terug aan den arbeid wilden gaan, doch zij hebben opnieuw moeten vluchten.

De werkmakere kwamen in grooter getal terug, zoodat de gendarmen er moesten tusschenkomen en twee mannen aanhouden.

De gouverneur die ter plaatse kwam, heeft den burgemeester van Quaregnon aangeraden krachtadig te handelen.

In eenige mijnen is het werk reeds gedeeltelijk heromen. Te Horou worden de mijnen door de troepen goed bewaakt, zoodat er voor geene wanorders te vrezen is.

De mannen met de roode en zwarte vlaggen, alsook de aanvoerder met de roode broek en muts, zijn aangehouden en gekesveld naar de gevangenis van Bergen gebracht.

Een brief aan het *Journal de Bruxelles* bevestigt ook dat de kalme maar schijbaarder is. Slechts 700 werkmakere van de 10.000 zijn terug aan het werk gegaan en dit is enkel aan het slecht weer toe te schrijven. Het is zeker dat bij het eerste zonnestraalje het getal werkmakere zal aangroeien.

Gisteren hebben werklieden de geredeschappen blinden, balken en deuren met het kanaal opgeschikt die er door oproermakere waren ingeworpen. Men zegt dat de schade zeer aanzienlijk is.

Wij zijn in volle anarchie, zegt de *Gazette de Liège* : de burgers zijn van kop tot teen gewapend en het oogenschijn is niet ver omtrek verwijderd, dat zij tegen elkander zullen optrekken en de militaire macht er niet meer noodig zal zijn, om den oproer te beteugelen.

Inderdaad, er is geene enkele nijveraard meer in Henegauw die zich niet van eene kleine, welgewapende observatiemacht voorzien heeft en eene kleinigheid is genoeg om op een gegeven oogenblik het burgerbloed door de burgers zelf te doen vergieten.

Hoewel deze maatregelen ook op zeker punt goedkeuring verdienen, komen zij echter met onze wetten weinig geruststellend.

Er is eene bijzondere wet noodig geweest om de veld- en boschwachters toelating te geven eene karabijn te dragen en artikel 126 van het strafwetboek straft het irriteren van gewapende benden.

Dit gezegd zijnde, zal het land met zooveel te meer genoegen vermenen dat de werkmakere zoo goed als geëindigd is, en er verleden zaterdag nauwelijks nog een duizendtal werkmakere overbleven.

In al de dorpen van den Borinage schndt men de verantwoordelijkheid der feiten van zich af. Te Quaregnon zegt men : 't zijn de mannen van Wasmes en Fleun. Daar beweert men dat de onruststokers van Quaregnon en Jemappes komen. Wat er van zij, de tijingen schijnen erg over-

dreven te zijn geweest en volgens eene korrespondentie lichten de werkmakere de soldaten uit, omdat zij zich voor zulk alledaagsch feit moe maakten.

Het lijdt echter geen twijfel dat de vrees de vroegere bloedige tooneelen te zien herhalen en de militaire maatregelen die genomen worden, veel helpen om de oproermakere in bedwang te houden.

Ook de veroordeelingen door de korrektonneele rechtbanken van Charleroi, Luik enz., nog dagedeliks uitgeproken, doen de werklieden tweemaal na deken eer zij aan 't stem der opstokers gehoor geven.

Ut Luik meldt men dat de kanongiers der *Vestre* zich in maatschappij gevormd hebben om zich met kracht tegen de misbruiken der winkels te verzetten.

Eene dergelijke maatschappij is ook te Luik ingericht.

Eene andere tijding meldt dat Pahant van zin is zich met eenige werklieden steengravers naar Brussel te begeven, om aan den minister te vragen hinnen tusschenpreker te zijn in het verschil tusschen de patroons en de werklieden.

Cijfers.

Volgens de nauwkeurige berekening van eenen cijferprotest zullen de liberalen in 1902 weer aan het bewind komen.

Zichier hoe die berekening gemaakt is. Men begint met 1850 en maakt de volgende optelling : 50 + 1 + 8 + 5 + 7 + 0 = 42. En in 1842 kwamen de liberalen aan 't bewind.

Men rekent nu voort : 42 + 1 + 8 + 4 + 2 = 57. Weer krijgen zij het bewind in 1857 in handen.

Men gaat alweer voort : 57 + 1 + 8 + 5 + 7 + 4 = 78. En 1878 bracht ons het ministerie van schoolorlog.

De slotrekening is troostend : 78 + 1 + 8 + 5 + 7 + 8 = 102. Dus het jaar 2 van de volgende eeuw, of 1902.

Een koninklijk besluit van den 17 juni aanvaardt het ontslaggezeven door M. Moes A., als schepen der gemeente Heur-le-Fixhe.

Zijn ontvangers der directe belastingen en accyzen benoemd :

Te St-Truiden (intra muros) M. Schildermans thans ontvanger te Bisse.

Te Bilsen, M. Nossent, thans tweede commissar der directie te Hasselt.

Te Vesme (Brabant) M. Houlien, thans ontvanger te Merhelen-aan-de-Maas.

Men schrijft uit Bocholt, aan de *Eendracht* :

In zaken van vooruitgang en vernuftigheid waarvan men heden ten dage zoveel ziet en hoort, behoort onze gemeente zeker niet ten achter te staan. Dank de vindingrijkheid van L., en de ietwige medewerking van eenige krachtige gespedere jongelingen, heeft men alhier bijna ongelooftelijken daden uitgereikt. Het gold namelijk de verplaatsing van een gansch gebouw tot op eenen afstand van ruim 20 minuten, onder de behendighe leiding van L., Open gegeven commando zijn alle hande aan het werk en wordt het honddertjarig gebouw opgeheven, om zeevierend naar het beoefde land overgevoerd te worden. Een langdurig hoersstijgt tusschen de nieuwsgierige menigte op, en van alle kanten wordt de aannemer den meesten lof toegezwaaid.

Reeds nadert men de bestemde plaats, toen eenen jellen en aanhoudenden stormloop altevroegde komt storen, zoodat men verplicht wordt den leestelling op den kiezelweg te moeten laten staan.

Vele vreemdelingen komen dit reuzenwerk bezichtigen, onderlingen zijn van gedacht dat de wereld niet lang meer kan blijven bestaan, wij, zoo zeggen ze, de menschen te slim worden.

Armen timmermansstiel zij hebt uren bestedagen beleefd.

Sterfgeval.

Zijn doorlichtige Hoogwaardigheid Mgr. Johannes Augustinus Paredis, bisschop van Roermond, huisprelaat van Z. H. den Paus, assistent bisschop bij den Pauselijken troon, Romeinsche graaf en commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, is verleden vrijdag avond overleden. Eene ziekte van eenige dagen heeft hem in den onderdom van bijna 91 jaren met het leven weggerukt.

Reeds sedert een Stal dagen boezemde de toestand van den zoo diep verweerden grijsaard rechtmatige bezorgheid in, evenwel niet van dien aard of men hoopte dat het krachtig gestel van den lijder ten slotte zou zeevieren. Niet weinig droeg tot die verwachting bij, de opgeruimdheid en de helderheid van geest, die den meer dan 90jarigen prelaat bleven kenmerken.

Het toedienen der H. Sacramenten heeft des zaterdags-middags op verzoek van Monseigneur zelve plaats gehad. Ook na de bediening bleef Z. D. Hoogw. zich steeds persoonlijk met alle zaken van diocesanaal beheer bezighouden en verklaarde onder andere nog dinsdag in geval van noodzake-

lijkheid, zelfs tegen de vermoedenissen van een pontificale mis in zijn tegenwoordigen toestand niet op te zien.

Donderdag werd ons gemeld : Z. D. H. Mgr. Paredis ligt op het uiterste, en ieder oogenblik wordt de dood verwacht. Z. D. H. moet veel pijn lijden. Men onderstelt, dat de ziekte ontstaan is uit eene koude, die Z. D. H. gevat heeft op den avond van 5 juni, toen Mgr. Boermans en Mgr. Hoelnaegels van den pelgrimsreis naar Rome terugkeerden. Mgr. Paredis beyond zich toen aan de statie om de pelgrims te verwelkomen. Dien avond echter moet de gezondheids-toestand reeds iets te wenschen hebben overgelaten.

BINNENLAND.

De gendarmerie en de politie van Chénée hebben eene bende van jeugdige dieven van 15 tot 15 jaar ond, gevangen genomen.

Die kereltjes hebben te samen onder eenen hangaar ; zij hadden ketels gestolen om hun eten gereed te maken. Wanneer zij geene etwaren konden stelen, gingen een hummer er in de winkels halen, onder voorwendsel dat het voor zijne grootmoeder was. Men heeft reeds talrijke diefstallen ten laste der jeugdige deugnieten ontdekt.

Er is weeral sprak van een nieuw schandaal te Brussel. Een jonge advocaat zou oneenigheid gebracht hebben in een huisgezin en daden gepleegd hebben waartoe de justitie te oordeelen heeft.

Het gerucht dat het vonnis Vander Smissen zou verbroken worden, wat meer en meer veld. In dit geval zou, naar men in 't paleis van justitie verhaalt, M. Gray zich bij de verdeligers aansluiten, voor de assisen, die den beschuldigde opnieuw zouden te beoordeelen hebben.

Blijkt het stadsbudget heeft de stad Antwerpen 25,000 fr. noodig, om de schade te betalen, veroorzaakt tijdens de liberale onlusten van 1884.

En 't zijn de inwoners die mogen betalen.

Men meldt uit Parys dat de beruchte Eugene T Kint aldaar of-langs is te zien geweest. Eenige dagen vroeger was hij te Dinant. In beide plaatsen deed hij uitgaven welke doen vermoeden dat hij ten minste millionair is. Hij was vergezeld van zijne jonge vrouw.

Men schrijft uit Marha's aan de *Gazette de Bruxelles*. Eene nieuwe financiele ramp treft ons arrondissement. Het is gedaan met de studie van J. Vigneron, notaris te Marba's. Een groot getal families zijn getroffen. De politiek heeft hierin niets te zien ; doen wij echter opmerken dat, indien M. Vigneron katholiek ware, in plaats van liberaal, de geuzendrukkere een helsch lawijd zou maken.

Van de twee militieklussen, welke tengevolge van de onlusten in Henegauw, onder de wapens teruggeroepen waren, wordt de ondstede, die van 1882, uit den dienst ontslagen. De soldaten dier klas hebben zaterdag hunne regimenten verlaten. De minister van oorlog heeft aan de korpsversten een onzenedbrief gestuurd, waarin hij hun verzoekt de militieaan dier klas te beklanken voor den spied waarmee zij den oproep beantwoord hebben. De minister brengt hulde aan hun gedrag onder de wapens en drukt hun zijne dankbaarheid uit voor de bewezen diensten.

Moordpoging te Burgerhout. — Jan Frans Wuyts, ond 26 jaren, menelhuaker, geboren en woonachtig te Burgerhout, heeft sedert eenemaand gescheiden van zijne vrouw, Josephina Van Es, ond 25 jaren, geboren alhier.

Hun kindje, ond 18 maanden, wordt bij vreedemensen opgekweekt. Josephina Van Es woont op den Hoogenweg, in het huis n° 99, bij hare zuster.

Gisteren morgen wandelde Wuyts in den ontdeker der woning heen en weer en ontmoette ten 10 ure, den politie-agent D. V., aan wien hij vroeg of er geen middel was, om zijne vrouw terug te krijgen.

De agent antwoordde glimlachend en hevestigend op deze zonderlinge vraag, en voegde er bij : « Als ge dan later maar goed met elkander overeent, »

Ik zal gaan vragen, of mijne vrouw met mij wil meegean, zeggende Wuyts : als zij weigert vraag ik haar den nek toe.

De agent dacht bij zichzelf, dat dit woorden waren voor den wind, doch voorzichtigheidshalve hield hij eenige tijden oog in 't zeil en ging door den duur heen, omdat hij zag dat er niets geheerde.

Wuyts gaf eenige oogenblikken later een paar centen aan de kinderen zijner schoonzuster en verzoekt hun huppe tante Fien, zijne vrouw, te gaan roepen.

De kinderen gehoorzaamden, doch tante Fien wilde niet komen en zij stuurde een briefke naar haren man, dat niet heel helftalig voor hem was, en op eene volstrakte weigering uitliep.

Rond den middag kwam Josephina Van Es op straat, aan de deur van de woning, staan. Wuyts ging bij haar en droeg er op aan, opdat zij hem zou volgen.

Daar zij hardnekkig weigerde, smeekte hij haar mee te komen, om samen voor het kind te zorgen. Niets kon haren.

Toen haalde Wuyts eenen revolver te voorschijn ;

zij weigerde nog. Nu kende de gramschap van Wuyts geene palen meer ; hij schoot op zijne vrouw en trof haar aan den pols.

De gekwetste vluchtte in den gang der woning, waar haar man nog drie schoten op haar looste.

Een kogel wondte hare aan den linkershouder en een derde in den rug.

Het slachtoffer werd naar het gasthuis overgebracht.

Wuyts begaf zich regelrecht naar het politiebureau, deed volledige bekentenissen en liet zich gewillig opsluiten.

De agent V. D. zegde tot Wuyts : « Hadde ik geweten dat zij gewapend waart, ik zou u den revolver hebben doen afleggen en de aanslag zou niet gebeurd zijn. »

Wuyts zuchtte : « 't Is waar, dan had ik niet kunnen doen wat ik gedaan heb. »

Die woorden bewijzen, dat de wanhopige echtgenoot reeds herouw had over den moorddaanslag door hem gepleegd.

Wuyts werd ter beschikking van den procureur des konings gesteld.

Een eenvoudig middel. — « Zeg eens, die jufvrouw X. kan ik niet uitstaan. Ik zou haar geerne eene pert lakken, waaraan zij heel haar leven denken zou. » — « Wel trouwt er dan mee. »

Een goed teken. — « En hoe gaat het met uwen kleinen, zieken broeder, is hij weer hersteld ? » — « O ja, hij heeft vandaag alweer een pak slaag gehad. »

Dubbeltzinnig. — Een beenhouwersjongen schreef aan zijnen vader de volgende briefkaart :

« Weerde vader, ik laat u weten dat het mij hier goed gaat, de baas laat mij nu het vel al afrekken en als ik goed oppas, laat hij mij met kernis mijn slachten. Uw liefhebbende zoon. »

BUITENLAND.

Nederland.

SCHOON VOORBEELD.

Een zeer achtbaar man, woonachtig te Tilburg heeft de eer en het onuitspreklijk genoegen van zijne vrienden bekend te maken dat hij deze week voor de vijfde maal in het huwelijk is getreden !

Frankryk.

DE GRAAF VAN PARYS.

Wij hebben reeds gemeld dat de graaf van Parys, na zijne midijnging met Frankryk, van zin was naar België te komen. Men verzekert thans dat de graaf van Parys het kasteel van Mont de la Hutte, op de belgische grens, op twee kilometers afstand van Armentiers, gehuurd heeft.

AANZIENLIJKE BRAND.

Te Devazeville is zaterdag nacht het huis van M. Gibers, houthakker, totaal afgebrand. Men heeft ongelukkiglijk vele onthouren te betreuren gehad.

De slachtoffers dezer ramp zijn : Mad. wed. Gibers, hare 20jarige dochter Germaine en haar jongen zoon Paul, Mej. Entraygues, en een jong soldaat, verloofde van Mej. Gibers.

De oorzaak van den brand is niet bekend. De stedelijke en rechterlijke overheden zijn ter plaats en hebben een onderzoek ingesteld.

Politiek overzicht.

De lijksplechtigheden van den ongelukkigigen koning van Beieren hebben zaterdag plaats gehad. Onder de aanwezigen, die hem eene laatste blijk van toegenegenheid wilden brengen, bemerkte men vooral de kroonprinsessen van Duitschland en van Oostenryk, die onmiddellijk achter den lijkswagen stapten.

De kommissie van de Kamer, gelast kennis te nemen van de bewijstukken betrekkelijk de gestestoestand des konings heeft reeds verschillende zittingen gehouden. Het dossier, door het ministerie overhandigd, bevat brieven, waarin de afschuwelijkste en dolzinnigste dingen in voor-komen tegen den keizer van Duitschland en andere souvereinen, en tot tegen de eigene ouders van den koning !

Naar het schijnt wilde de koning Beieren ver-kopen en zich een verlaten eiland aanschaffen, waar hij kon regeren zonder tegengekant te worden door eene grondwet en eene minister-raad.

Het gerucht had gehoopt dat de afgestorven koning geld te leen gevraagd had aan den graaf van Parys, zich verbindende om in geval van oorlog tusschen Frankryk en Pruisen niet tusschen te komen en zich onzijdig te houden. De graaf van Parys doet echter kenbaar maken, dat nooit de minste voorstelling tot geldleening aan hem gedaan geweest is, noch door koning Ludwig, noch in zijnen naam.

In den franschen Senat heeft de heer Béranger het verslag der kommissie afgelezen, vinding aan de wet tot uitdrijving der prinsen. Het verslag drukt het gevoelen uit, dat de wet onrechtvaardig is en van aard om de betrekkingen van Frankryk met het buitenland te verslechteren. De beraadslaging zal heden een aanvang nemen.